

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/231/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715216816
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6715216816.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu: R. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., A. X. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou UHAL s. r. o. so sídlom vo Zvolene, Štefana Moyzesa č. 9877/43, IČO: 47 236 655, proti žalovanej T. republike, zastúpenej H. prokuratúrou T. republiky, P., L. 2, za ktorú koná na základe poverenia JUDr. Zuzana Bálintová, prokurátorka Okresnej prokuratúry vo Zvolene, Trhová 7, Zvolen, o náhradu škody vo výške 1.445,63 EUR s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 11C/440/2015 - 220 zo dňa 26. 04. 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 594,78 EUR s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 594,78 EUR od 13. 08. 2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku p o t v r d z u j e .
- II. Rozsudok okresného súdu v prevyšujúcej časti nad sumu 594,78 EUR s príslušenstvom mení tak, že žalobu v tejto časti zamietá.
- III. Rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania mení tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania na súde prvej inštancie v rozsahu 17,72%.
- IV. Žalovaný je povinný nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v rozsahu 17,72 %.
- V. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.445,63 EUR s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 13. 08. 2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
2. Žalobca sa domáhal zaplatenie sumy 1.445,63 EUR s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 13. 08. 2015 do zaplatenia, pozostávajúcej z trov obhajoby, ktoré žalobca uhradil advokátovi v trestnom konaní, ktoré bolo proti žalobcovi vedené na základe uznesenia Okresného riaditeľstva PZ SR vo Zvolene ČVS: ORP-2091/Zv-Zv-2011 zo dňa 16. 11. 2011 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona. Žalobcovi hrozil trest odňatia slobody až na tri roky. Prokurátor Okresnej prokuratúry vo Zvolene podal obžalobu, o ktorej rozhodol Okresný súd vo Zvolene rozsudkom č. k. 1T/187/2012-126 z 02. 04. 2014 tak, že žalobcu spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný. Proti oslobodzujúcemu rozsudku podal prokurátor odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením 3To/96/2014 zo dňa 17. 09. 2014 zamietol ako nedôvodné a oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť 17. 09. 2014. Podľa žalobcu na podanie

obžaloby nebol dôvod a obžaloba bola v dôkaznej núdzi. Prokurátor mal zastaviť trestné stíhanie, čím by zamedzil ďalšiemu vplyvu nezákonnosti rozhodnutia policajta na osobu žalobcu. Žalobca ako škodu uplatnil účelne vynaložené hotové výdavky, odmenu za zastupovanie určené tarifnou odmenou advokáta v trestnom konaní.

3. Žalovaná popierala, že Generálna prokuratúra je orgánom, s ktorým by mal súd konať na strane žalovaného aj existenciu škody. Zdôraznila, že žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, t. j. nepodal riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu, o ktorého nezákonnosť opiera uplatňovaný nárok. Tým nebola splnená kumulatívna podmienka podľa § 4 ods. 1 písm. b) bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z. Nie je možné žalobcovu procesnú aktivitu v trestnom konaní nahrádzať úvahami o bezvýslednosti sťažnosti z hľadiska ďalšieho priebehu trestného konania. Z rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že využitie riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o vznesení obvinenia je podmienkou priznania náhrady škody. Spochybnila tiež uplatnené trovy trestného konania.

4. Okresný súd zistil, že Okresné riaditeľstvo PZ vo Zvolene uznesením ČVS: ORP-2091/Zv-Zv-2011 zo dňa 16. 11. 2011 začalo trestné stíhanie proti žalobcovi ako obvinenému z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol odôvodnený záver, že obvinený dňa 18. 10. 2011 v čase okolo 15,00 hod. v budove Okresného súdu Zvolen na prvom poschodí pred pojednávacou miestnosťou č. 7 vulgárne nadával a vyhrážal sa R. T., nar. XX. XX. XXXX, pričom jeho správanie u R. T. vzbudilo dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky naplní a z obavy o svoj život a zdravie vec oznámil na políciu. Okresný súd zistil, že žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia. Okresná prokuratúra Zvolen podala obžalobu pre prečin nebezpečného vyhrážania pod sp. zn. 3 Pv 682/11 dňa 08. 10. 2012. Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 1T/187/2012-126 z 02. 04. 2014 žalobcu spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen sp. zn. 3 Pv 682/11 zo dňa 08. 10. 2012 oslobodil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17. 09. 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici 3 To 96/2014 zo dňa 17. 09. 2014.

5. Okresný súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, keď vychádzal z uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 16Co/305/2017-186 zo dňa 16. 01. 2018, ktorým bol zrušený predchádzajúci rozsudok č. k. 11C/440/2015-129 z 13. 04. 2017. Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí uviedol, že okresný súd založil rozhodnutie, ktorým žalobu zamietol, na znižujúcom výklade § 6 ods. 2, ktorý nezodpovedá účelu právnej úpravy podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., lebo zodpovednosť štátu za škodu je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie.

6. V odôvodnení okresný súd ďalej uviedol, že štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup svojich orgánov, ak dotknutá osoba preukáže, že rozhodnutiami, ktoré vydali príslušné orgány štátu v trestnom konaní, bolo zasiahnuté do jej základných práv a že jej tým vznikla škoda. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. Súdna prax dospela k záveru, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 183/2009, 4 M Cdo 15/2009).

6.1. Vzhľadom na objektívnu zodpovednosť a princíp materiálneho právneho štátu nie je možné posudzovanie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. vykladať tým spôsobom, že ich preukázanie je podmienkou priznania nároku a že dôkazné bremeno od začiatku zaťažuje poškodeného žalobcu. Nachádzanie dôvodov pre nepriznanie náhrady preto v zásade zaťažuje žalovanú stranu. Z uvedeného vyplýva, že nepodaním opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia nezaniklo právo domáhať sa náhrady škody, pokiaľ škoda preukázateľne vznikla. Pri posúdení nároku je rozhodujúci výsledok trestného konania, z ktorého súd vychádza. Nárok na náhradu škody patrí aj obvinenému, ktorý nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Priznanie nároku nie je podmienené existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa, ale naopak pre nepriznanie náhrady škody musia byť dané dôvody osobitného zreteľa.

7. Okresný súd prevzal dôvody uvedené v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu. Doplnil, že nárok na náhradu škody patrí aj obvinenému, ktorý nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, pričom pre nepriznanie náhrady škody musia byť dané dôvody osobitného zreteľa. Také dôvody okresný

súd nezistil a nevyplývali ani zo spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/187/2012. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je výsledok trestného konania, v ktorom bol žalobca spod obžaloby oslobodený.

7.1. Okresný súd zistil, že žalobcovi skutočne vznikla škoda v žalovanej výške. Uplatnená náhrada škody zodpovedala trovám obhajoby, na ktoré má advokát v trestnom konaní právo a išlo o účelne vynaložené trovy obhajoby, ktoré žalobca skutočne uhradil. Uplatnené trovy za úkony obhajoby boli fakturované v sume 427,25 EUR, ďalej boli fakturované v sume 1.018,38 EUR úkony obhajoby, náhrady a hotové výdavky. Žalobca preukázal výpisom z účtu, že právnomu zástupcovi zaplatil dňa 04. 01. 2013 sumu 427,25 EUR a dňa 24.11. 2014 sumu 1.018,38 EUR.

7.2. Okresný súd priznal žalobcovi 5,05 % úrok z omeškania z prisúdenej sumy od 13. 08. 2015 z dôvodu, že lehota na vybavenie jeho žiadosti zo dňa 11. 02. 2015, ktorou pred podaním žaloby požiadal o prerokovanie nároku na náhradu škody príslušnému orgánu, uplynula 12. 08. 2015.

8. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 6 ods. 1 - 4, § 15, § 16, § 17 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení zák. č. 412/2012 Z. z.. Žalobca bol v konaní úspešný a podľa § 255 ods. 1 CSP mu priznal náhradu trov v rozsahu 100 %.

9. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, ktorá namietala nesprávne skutkové zistenia a právne posúdenie. Žalovaná od začiatku spochybňovala pasívnu legitímáciu Generálnej prokuratúry ako orgánu zastupujúceho Slovenskú republiku v spojení so skutočnosťou, že žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Tým nebola splnená kumulatívna a obligatórna podmienka § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 Z. z. vyjadrená slovami „ak prokurátor zamietol sťažnosť a podal obžalobu“. Stanovisko žalovanej zodpovedá aj ustálenej judikatúre.

9.1. Okresnému súdu vytýkala, že v poradí druhým rozhodnutím žalobe vyhovel z dôvodu viazanosti právnym názorom súdu vyššej inštancie, pričom odvolací súd v tejto veci urobil výklad ustanovenia § 6 ods. 2 zák. 514/2003 Z. z., v rozpore s účelom právnej normy, ktorý je absurdný a extenzívny, zákonne nekonformne. Zákonodarca stanovil určitý druh prevenčnej povinnosti, ktorú preniesol na poškodeného, vychádzajúc zo zásady právo patrí bdelym, aby vlastným aktívnym konaním zabránil škode alebo redukoval jej rozsah tým, že nezákonné rozhodnutie bude na podklade opravného prostriedku podrobené prieskumu iného orgánu verejnej moci. Žalobca nehájil v trestnom konaní svoje práva náležitým spôsobom a je na pováženie, prečo osoba, ktorá sa cíti nevinná, nepodala riadny opravný prostriedok a dobrovoľne zotrvala v procesnom postavení obvineného. So zreteľom na judikatúru, ktorá umožnila žalobcovi nárok na náhradu škody vôbec uplatniť, sú prípady výslovného zrušenia nezákonného rozhodnutia a oslobodenia spod obžaloby postavené na roveň. Nemožno nájsť žiadny rozumný, akceptovateľný a inak udržateľný dôvod, pre ktorý by nebolo potrebné vyžadovať splnenie predpokladu, spočívajúceho vo využití opravného prostriedku i v posudzovanom prípade. Iný výklad by mal za následok neoprávnené zvýhodnenie postavenia poškodeného, ktorého nárok je odvodzovaný od fikcie zrušenia sporného rozhodnutia oproti postaveniu poškodeného, ktorého škoda bola spôsobená rozhodnutím zrušeným výrokom nadriadeného orgánu a má oporu v texte zákona. Je neprijateľné vytvoriť interpretáciu normy v rozpore s jej výslovným znením. Univerzálne pravidlo sa týka určitej skupiny prípadov bez ohľadu na individuálne skutkové okolnosti, na základe kritérií, týkajúcich sa nielen tejto skupiny, avšak potenciálne aj inej skupiny adresátov danej normy. Tvrdenie žalobcu, že nie je viazaný doslovným znením zákona a môže využiť výklad teleologický, systematický či historický, smeruje contra legem. Odchýlenie sa pri interpretácii právnej normy nemožno stotožňovať s popretím zákonného ustanovenia, k čomu dospel okresný súd v nadväznosti na právny názor krajského súdu.

9.2. Žalobca nepreukázal okolnosti, pre ktoré by nemalo byť vyžadované splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok, prípadom hodným osobitného zreteľa. Ani samotné oslobodenie spod obžaloby nevedie paušálne k vysloveniu nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia. Je logické, že prípad hodný osobitného zreteľa mal exitovať na strane žalobcu a potrebné skutočnosti mal preukázať žalobca. Výklad § 6 ods. 2 zák. 514/2003 Z. z. z opaku, ako urobil krajský súd, že nie žalobca má preukazovať prípad hodný osobitného zreteľa pre nesplnenie podmienky - podania riadneho opravného prostriedku, ale žalovaný má preukazovať dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemožno priznať žalobcovi uplatnený nárok, je popieraním zákonného ustanovenia a prenášaním dôkaznej povinnosti žalobcu na žalovaného. Ak by zákonodarca chcel paušálne priznávať náhradu škody, nestanovil by žiadne zákonné podmienky na jej priznanie.

9.3. Žalovaná ďalej namietala účelnosť uplatnených trov trestného konania pri úkonoch zo dňa 24. 01. 2012, kde má obhajca nárok na jeden režijný paušál. Pri návrhu na vykonanie dôkazov zo dňa

03. 04. 2012 patrí 1 základnej sadzby odmeny. Za sporné z hľadiska vyčíslenia odmeny považovala aj úkony označené ako rokovanie s klientom 07. 11. 2013, pojednávanie 07. 11. 2013 a vyjadrenie k odvolaniu 08.08.2014. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobu zamietnuť.

9.4. V replike na vyjadrenie žalobcu uviedla, že v konaní o náhradu škody je nevyhnutné riadne označiť právny titul, ktorý je podkladom pre uplatnenie nároku a táto špecifikácia je určujúcim momentom, napr. pre počítanie lehôt alebo určenie pasívne legitimovaného subjektu. Nie je zákonne konformné uplatnený titul meniť alebo prispôbovať, ako urobil odvolací súd. Hoci žalobca za nezákonné rozhodnutie označil uznesenie o vznesení obvinenia, odvolací súd v posudzovanej veci považoval za rozhodujúce, že prokurátor podal obžalobu, čím mal zachovať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia a tak aj vysloviť nezákonnosť postupu prokurátora, ktorá ale nebola nijakým spôsobom konštatovaná.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalovanou prezentovaný formalistický prístup výkladu zákona č. 514/2003 Z. z. opomína účel právnej normy, ktorým je umožniť poškodenému nahradiť škodu, ktorá mu vznikla bez jeho zavinenia. Odvolací súd v rozhodnutí, ktorým zrušil predošlé rozhodnutie okresného súdu zdôraznil, že rozhodujúcim pre priznanie nároku je výsledok trestného konania a preto nárok na náhradu škody patrí aj obvinenému, ktorý nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia a vysporiadal sa s pasívnou legitimáciou žalovanej, pre posúdenie ktorej je rozhodujúce to, že prokurátor podal na súde obžalobu, spod ktorej bol žalobca oslobodený. Úvahy žalovanej, prečo osoba, ktorá sa cíti nevinná, nepodala riadny opravný prostriedok, sú neprijateľné. Uznesenie o vznesení obvinenia nemá charakter právoplatného a vykonateľného odsudzujúceho rozhodnutia, neruší prezumpciu nevinu, trestné stíhanie týmto len začína a netreba z neho vyvodzovať iné účinky.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej na pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), na ktorom zopakoval dokazovanie a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP čiastočne zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Žalovaná na pojednávaní zopakovala, že žalobca sa v trestnom konaní po oznámení obvinenia vzdal práva podať sťažnosť, čo bez ohľadu na ďalší priebeh konania jeho nárok neodôvodňuje. Okresný súd nezohľadnil ani ďalšiu námietku žalovanej, že v trestnom konaní neboli vykonané úkony, ako ich deklaroval právny zástupca žalobcu, resp. tieto trovy obhajoby boli nesprávne vyčíslené. Trestný poriadok neumožňuje prokurátorovi zastaviť trestné stíhanie, pokiaľ sú dôkazy rovnocenné v prospech aj v neprospech obžaloby. Žalobca neuviedol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemohol podať sťažnosť proti vzneseniu obvinenia. Poukázala na osobu žalobcu, ktorý bol v minulosti trestne stíhaný a má záznamy v registri trestov.

13. Žalobca uviedol, že ako obvinený mal len tri kalendárne dni na podanie sťažnosti a po vznesení obvinenia nemal právneho zástupcu. Jeho právny zástupca bol pri úkonoch obhajoby v prípravnom konaní, avšak bezprostredne potom, ako bolo vznesené obvinenie. Potom, ako prevzal obhajobu právnym zástupca, všetky úkony boli účelné a konzistentné až do rozhodnutia súdu. V trestnom konaní nevyšli najavo skutočnosti, ktoré by menili dôkaznú situáciu. Prokurátor mohol po predložení návrhu na podanie obžaloby rozhodnúť o vrátení veci na došetrenie, alebo mohol trestné stíhanie žalobcu zastaviť. Právnu úpravu nemožno vykladať v neprospech obžalovaného. Pri uplatnení trov obhajoby vychádzal právny zástupca z komentára právneho predpisu. Súhlasil so žalovanou v tom, že porada s klientom netrvala 45 minút, aj uplatnenú náhradu za pojednávanie je možné znížiť, ale ostatné nároky boli vyčíslené správne.

14. V posudzovanej veci žalobca uplatnil náhradu škody, ktorá mu vznikla ako trovy obhajoby v trestnom konaní, v ktorom bol s pod obžaloby oslobodený, hoci riadny opravný prostriedok proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal, čo výslovne uviedol do zápisnice, spísanej vyšetrovateľom a túto skutočnosť nespochybnil. Žalobca splnenie podmienok pre priznanie náhrady škody preukazoval rozhodnutím o vznesení obvinenia, na základe ktorého podal prokurátor obžalobu a v tej súvislosti vo vyjadrení k odvolaniu zdôraznil, že uznesenie o vznesení obvinenia nemá charakter právoplatného a vykonateľného odsudzujúceho rozhodnutia. Podmienku existencie nezákonného rozhodnutia (o vznesení obvinenia, obžaloba) preukazoval tým, že bol spod obžaloby oslobodený.

15. Žalovaná tvrdila, že neboli splnené podmienky ustanovené zákonom a aktívnu legitimáciu žalobcu spochybnila s poukazom na § 6 ods. 1, ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorý stanovuje, že právo na

náhradu škody možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Svoju pasívnu legitimáciu žalovaná spochybňovala na základe § 4 ods. 1 písm. b) zákona, ktorý stanovuje, že vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, koná v mene štátu ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru a prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu.

16. Podľa § 3 ods. 1, písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa § 3 ods. 2 zákona, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1, písm. b) zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Podľa § 5 ods. 1 zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona, a tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 18 ods. 3 zákona, súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta.

17. Predmetom právneho posúdenia je otázka, či uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné rozhodnutie, proti ktorému účastník nepodal riadny opravný prostriedok, od vyriešenia ktorej závisí posúdenie aktívnej a pasívnej legitimácie strán sporu. Okresný súd považoval za rozhodujúce, že prokurátor podal obžalobu, čím mal zachovať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia.

17.1. Žalovaná pripúšťa, že je v určitých prípadoch zodpovedným orgánom štátu, ale svoju pasívnu legitimáciu popiera na základe nesprávneho výkladu právnej normy. Ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) zák. 514/2003 Z. z. upravuje postavenie prokuratúry v trestnom konaní ako orgánu konajúceho v mene štátu len v súvislosti s posúdením podmienky vylučujúcej zodpovednosť ministerstva vnútra, ktorá je v právnej norme vyjadrená slovami „... ak prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa a nepodal v trestnej veci obžalobu“. Z jazykového a systematického výkladu § 4 ods. 1 písm. b) zák. 514/2003 Z. z., vyplýva, že účelom právnej úpravy bolo stanovenie podmienok pre vylúčenie zodpovednosti ministerstva vnútra v prípadoch, ak v trestnom konaní konal prokurátor. Právna úprava § 4 ods. 1 písm. b) stanovuje podmienku, ktorá vylučuje zodpovednosť jedného štátneho orgánu (ministerstvo vnútra). Z tej istej podmienky, ktorá vylučuje, aby za štát konalo ministerstvo vnútra, nemožno vyvodiť rovnaké dôsledky voči inému štátnemu orgánu. Navyše, v § 4 ods. 1 nie je medzi orgánmi, konajúcimi v mene štátu, vôbec uvedená generálna prokuratúra, ktorej právna úprava žiadne podmienky výslovne neukladá.

17.2. Vylúčenie žalovanej ako orgánu, ktorý koná za štát nemožno vyvodiť už len z toho dôvodu, že nie v každom prípade, v ktorom rozhoduje prokurátor o sťažnosti obvineného, podá prokurátor obžalobu. Navyše obrana žalovanej, že obvinený nepodal sťažnosť proti rozhodnutiu vyšetrovateľa neobstojí v prípade, ak prokurátor sťažnosti nevyhovel, podá obžalobu a súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí.

18. Titulom pre uplatnenie škody proti štátu je nezákonné rozhodnutie. V posudzovanej veci je nezákonným rozhodnutím uznesenie o vznesení obvinenia, pričom žalobca správne preukazoval, že toto rozhodnutie nemá charakter právoplatného a vykonateľného odsudzujúceho rozhodnutia. Nezákonnosť rozhodnutia okresný súd vyvodil z toho, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok tak, ako bol uvedený v obžalobe. Uvedený záver súdu sa nepochybne vzťahuje aj na rozhodnutie o vznesení obvinenia, ktoré obžaloba prevzala. V súlade s tým je aj stanovisko žalovanej, ktorá v určitých prípadoch pripúšťa, že je zodpovedným orgánom štátu na základe rozhodnutia súdu.

19. Uvedené závery vyplývajú z pravidiel trestného konania, v ktorom sa súd nezaoberá rozhodnutím vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, ale obžalobou prokurátora. V trestnom konaní sa na rozhodnutí, ktoré môže byť považované z hľadiska zákona č. 514/2003 Z. z. za nezákonné, podieľajú vyšetrovateľ PZ, za ktorého koná ministerstvo vnútra, prokurátor, za ktorého koná Generálna prokuratúra a súd, za ktorý koná ministerstvo spravodlivosti. Uvedená skutočnosť je zohľadnená v § 4 ods. 1 písm. a), b) zákona. Otázka, ktorý orgán koná za štát je vyriešená v závislosti od toho, v ktorom štádiu trestného konania bola nezákonnosť rozhodnutia vydaného v trestnom konaní zistená.

20. Nebolo sporné, že v posudzovanej veci je nezákonné rozhodnutie uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a nie obžaloba, spod ktorej bol žalobca oslobodený. V tejto súvislosti však treba uviesť, že zákon ani rozhodnutia všeobecných súdov nepovažujú rozhodnutie prokurátora o podaní obžaloby za samostatné (vlastné) nezákonné rozhodnutie, z ktorého dotknutá osoba uplatňuje nároky podľa zákona 514/2003 Z. z. Navyše proti obžalobe nemá účastník trestného konania (obvinený) žiadny opravný prostriedok, ktorého použitie predpokladá § 6 ods. 2 zákona. Záver o tom, že ako nezákonné sa posudzuje rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia plynie z toho, že trestné konanie začína vyšetrovateľ policajného zboru vydaním rozhodnutia o vznesení obvinenia a podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku, obžalobu môže prokurátor podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie a súd posudzuje len skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba. Inými slovami, len od prokurátora závisí, či rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia pôjde pred súd alebo nie. Preto zákon v § 4 ods. 1, písm. a), b) stanovuje kritérium, určujúce, ktorý orgán koná v mene štátu (bod 17.2.). Ak nezákonnosť rozhodnutia zistí súd, potom je zodpovedným orgánom Generálna prokuratúra, pokiaľ mal prokurátor možnosť nezákonné rozhodnutie zrušiť. Ak nezákonné rozhodnutie zistil a zrušil prokurátor, potom je zodpovedným orgánom ministerstvo vnútra za vyšetrovateľa, ktorý rozhodol o vznesení obvinenia.

21. Základnom pre vyriešenie otázky pasívnej legitímácie žalovanej je skutočnosť, že iba prokurátor môže podať obžalobu, v ktorej je viazaný materiálnym obsahom rozhodnutia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, z čoho vyplýva, že prokurátor vždy preberá zodpovednosť za zákonnosť alebo nezákonnosť rozhodnutia, bez ohľadu na to, či mohol nezákonnosť rozhodnutia posúdiť už predtým, na základe sťažnosti proti rozhodnutiu o vznesení obvinenia. Nevyužitie riadneho opravného nemôže byť dôvodom na vylúčenie záväzkov štátu, ktoré vyplývajú z § 3 ods. 2 zákona.

21.1. Z hľadiska účelu zákona nemajú dôsledky vyplývajúce zo záväzkov štátu z nezákonného rozhodnutia rovnakú váhu, ako dôsledky vyplývajúce z toho, že dotknutá osoba, ktorej vznikla škoda rozhodnutím orgánu verejnej moci, nepodala riadny opravný prostriedok. Prokuratúra podľa Čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu. V trestnom konaní prokurátor podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku zastupuje štát. Výklad právnej úpravy musí riešiť kolíziu záujmov prokuratúry ako orgánu štátu, ktorý zastupuje štát v trestnom konaní a ako orgánu štátu, ktorý má niesť zodpovednosť za škodu spôsobenú podaním obžaloby v konaní o náhradu škody. Bez ohľadu nato, či účastník podal alebo nepodal opravný prostriedok sa obvinený v zmysle Čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a § 2 ods. 4 základných zásad Trestného poriadku, pokladá za nevinného, kým sa právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu nevysloví jeho vina. Zákon v § 4 ods. 1 písm. b) nerobí objektívnu zodpovednosť prokuratúry závislou na tom či rozhodoval alebo nerozhodoval o sťažnosti obvineného, ale na tom, že na žalobcu bola podaná obžaloba.

21.2. Z uvedeného vyplýva, že podanie alebo nepodanie riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu o vznesení obvinenia nezabavuje žalovanú, ako príslušný orgán verejnej moci vecnej pasívnej legitímácie orgánu konajúceho za štát za predpokladu, že účastník bol spod obžaloby oslobodený a preukázal, že mu bola nezákonným rozhodnutím spôsobená škoda. Tým, že obžaloba preberá materiálny (skutkový) obsah nezákonného rozhodnutia, sú zachované všetky podmienky pre uplatnenie zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie. Objektívna zodpovednosť prokuratúry nastupuje

podaním obžaloby, lebo týmto momentom prokurátor prevzal objektívnu zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie.

21.3. Tvrdenie, že prokurátor nemal možnosť vôbec posudzovať a prípadne zamietnuť sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru, lebo žalobca potrebnú sťažnosť a podmienku uplatnenia nároku, uvedenú v § 6 ods. 2 zákona nesplnil, nie je možné hodnotiť v prospech žalovanej, lebo procesné postavenie prokurátorovi umožňovalo rozhodnúť o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku s rovnakým záverom, že sa nestal skutok, ako rozhodol súd v oslobodzujúcom rozsudku. Prokurátor mohol vydať aj iné konečné rozhodnutie, prípadne mohol vrátiť vec so záväzným pokynom vyšetrovateľovi. Iba podaním obžaloby sa naplnila podmienka, vylučujúca ministerstvo vnútra ako orgán verejnej moci, ktorý koná v mene štátu, vyvodzovaná výkladom opaku § 4 ods. 1 písm. b) zákona „...prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa a podal obžalobu...“. Žalovaná prikladá dôsledky iba uneseniu o vznesení obvinenia a nepodaníu riadneho, procesne prípustného opravného prostriedku, ktorý by prokuratúre umožnil vecné preskúmanie a zistenie nezákonného rozhodnutia. Prehliada, že podaním obžaloby preberá materiálnu zodpovednosť za existenciu a účinky nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa.

21.4. Žalovaná je vo svojich vyjadreniach nedôsledná, lebo vlastné úvahy odôvodnila fikciou splnenia podmienky výslovného zrušenia nezákonného rozhodnutia, ako dôsledok výkladu zákona v judikatúre súdov, vyplývajúcou z existencie rozhodnutia o zastavení trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby. Jej tvrdenia sú odôvodnené výkladom zákona a fikciou skutkového stavu. Žalovaná prehliada, že nárok žalobcu je aj v posudzovanom prípade odvodený od fikcie zrušenia sporného rozhodnutia.

22. Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z právnej úpravy. Predpoklady, za ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci sú uvedené v § 5 ods. 1, v spojení s § 3 ods. 1, ods. 2 zákona. Uvedená právna úprava vylučuje možnosť zbavenia sa zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci nezákonným rozhodnutím, ak sú splnené podmienky stanovené týmto zákonom. Podmienka existencie škody z nezákonného rozhodnutia má pôvod z hmotnoprávnej úpravy zodpovednosti za škodu.

22.1. Podmienky existencie účastníka konania, nezákonného rozhodnutia a riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov (§ 5 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2 zákona) má základ v procesnom práve, ktorým je v posudzovanej veci Trestný poriadok.

22.2. Právna norma musí byť vykladaná tak, aby boli právne vzťahy, práva a povinnosti, ktoré právna norma upravuje, obsahovo neutrálne voči každému adresátovi, ktorý z právnej normy vyvodzuje pre seba priaznivé právne nároky (žalobca, ktorý uplatňuje náhradu škody) alebo vyvodzuje dôvody pre nepriznanie nároku (štát, zastúpený štátnym orgánom). Zároveň je potrebné posúdiť, či podmienky stanovené zákonom pre obe strany sporu majú základ v hmotnom práve alebo procesnom práve. Kým od splnenie hmotnoprávnej podmienky závisí výsledok konania o náhradu škody vždy, pri procesných podmienkach treba posúdiť či a ako sú s hmotnoprávnymi dôsledkami spojené.

22.3. Dôsledkom výkladu podľa žalovanej je to, že nepreukázanie procesnej podmienky (využitie opravného prostriedku) vylučuje priznanie nároku, aj keby škoda účastníkovi vznikla. Uvedený záver je však v rozpore s § 3 ods. 2 zákona lebo zodpovednosti sa štát nemôže zbaviť. Objektívna zodpovednosť štátu má základ v Čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, ktorá bola vyhlásená ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., zbaviť zodpovednosti sa štát môže len ak škoda nevznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, resp. ak dotknutá osoba škodu nepreukáže, čo je ale hmotnoprávna podmienka zákona.

22.4. V zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie je premietnutá zásada, že trestnú zodpovednosť musí dokázať štát bez ohľadu na to, či dotknutá osoba vykonáva svoje procesné práva. Ak sa trestnoprávna zodpovednosť osobe nepreukáže, potom musí nasledovať zodpovednosť štátu, za predpokladu, že dotknutá osoba, ktorej škoda rozhodnutím orgánu verejnej moci vznikla, nárok preukáže.

23. Na posúdenie splnenia zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu sa použije všeobecná právna úprava podľa Občianskeho zákonníka. Predpokladom vyvodenia zodpovednosti za škodu je v posudzovanom prípade existencia škody, nezákonné rozhodnutie a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Objektívna zodpovednosť štátu znamená, že štát zodpovedá za výsledok trestného stíhania. Žalobca preukázal, že si trestné stíhanie nezavinil, že mu vznikla škoda a príčinnú súvislosť medzi škodou (trovami obhajoby) a jeho trestným stíhaním, v ktorom trovy obhajoby vznikli.

24. Z pripojeného trestného spis vyplýva, že dôkazná situácia obžaloby bola rovnaká ako po vznesení obvinenia, bola založená na protichodných výpovediach. Poškodený a svedok prišli do budovy okresného súdu ako verejnosť na pojednávanie v trestnej veci vedenej proti žalobcovi, s ktorým mal poškodený konfliktný vzťah. Skutok, z ktorého bol žalobca obžalovaný sa mal stať na verejnosti prístupnom mieste, pred pojednávacou miestnosťou okresného súdu. Obžaloba skutkové tvrdenia o trestnoprávnej zodpovednosti nepreukazovala žiadnym nestranným dôkazom alebo záznamom a bola postavená na protichodných tvrdeniach fyzických osôb, ktoré sa v budove súdu nestretli náhodne.

25. Odvolanie bolo čiastočne dôvodné len čo do výšky škody, lebo súd prvej inštancie sa dôsledne nevysporiadal s účelnosťou trov obhajoby a s tým, ako žalobca preukázal príčinnú súvislosť medzi trovami obhajoby (škodou) a nezákonným rozhodnutím, za ktoré nesie žalovaná objektívnu zodpovednosť len od podania obžaloby.

25.1. Právna úprava vyžaduje formálnu procesnú aktivitu poškodeného len prípade, ak dotknutej osobe zákon možnosť podať riadny opravný prostriedok skutočne priznáva. V posudzovanej veci mal žalobca možnosť podať riadny opravný prostriedok bezprostredne po oznámení obvinenia. Žalobca dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré bránili podať riadny opravný prostriedok neuvádzal, práva podať sťažnosť sa výslovne vzdal, z čoho ale nemožno vyvodit', že si trestné stíhanie zavinil. Výkladom sa rozšírilo posudzovanie účinkov nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia, ktoré nebolo zrušené, aj na súdne konanie, ktoré môže začať iba na základe obžaloby prokurátora. Potom nič nebráni tomu, aby sa objektívna zodpovednosť za výsledok trestného stíhania (ktoré skončilo oslobodením a ktoré rozhodnutie je fikciou zrušenia nezákonného rozhodnutia), uplatnila aj v prípade, ak žalobca nesplnil podmienku podania riadneho opravného prostriedku. Pokiaľ nezákonné rozhodnutie nezruší prokurátor, ale až súd po podaní obžaloby, žalovaná už nemôže spochybniť príčinnú súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

25.2. Nepodanie sťažnosti žalobcom, ako prípustného riadneho opravného prostriedku, zabránilo prokurátorovi preskúmať zákonnosť trestného stíhania po vznesení obvinenia skôr, ako bola prokurátorovi trestná vec proti žalobcovi predložená s návrhom na podanie obžaloby. Nepodaním riadneho opravného prostriedku, ktorý právny poriadok obvinenému umožňuje, sa žalobca zbavil účelného prostriedku nápravy. Z toho ale súčasne nemožno vyvodit' záver, že sa štát úplne zbavil zodpovednosti za výsledok trestného stíhania, ktoré si žalobca nezavinil. Z ustanovenia § 6 ods. 1, 2 zákona aj vzhľadom na doterajší výklad právnej normy nemožno vyvodit' nevyvrátenú domnienku, že nepodanie sťažnosti proti obvineniu si poškodený zavinil trestné stíhanie, ani liberalizačný dôvod, ktorý by úplne zabránil priznať náhradu škody, lebo by sa tým popieral účel a materiálna stránka právnej úpravy.

26. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pokiaľ účastník nepodal riadny opravný prostriedok proti uzneseniu o vznesení obvinenia táto skutočnosť má význam pri posúdení hmotnoprávnych podmienok nároku, ktorými je aj preukázanie príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Účastník konania v postavení obvineného spravidla nemôže preukázať príčinnú súvislosť medzi škodou, ktorá pozostáva z trov obhajoby v prípravnom konaní a nezákonným rozhodnutím, ktoré prokurátor nemal možnosť posúdiť vzhľadom na nepodanie riadneho opravného prostriedku. Nepodanie sťažnosti nie je teda liberalizačný dôvod na strane žalovanej, ale nepreukázanie príčinnej súvislosti, ktorá dôkazná povinnosť zaťažuje žalobcu.

27. Krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 594,78 EUR s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 594,78 EUR od 13. 08. 2015 do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku z tých istých dôvodov, lebo v tejto časti nárok na náhradu škody pozostávajúcej z trov obhajoby preukázal. Za úkon dňa 07. 11. 2012 patrila obhajcovi podľa § 14 ods. 5 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb náhrada trov iba vo výške 1 základu, čo zodpovedá sume 16,27 EUR, keďže bolo odročené bez pojednávania (advokát nesprávne fakturoval sumu 65,08 EUR). Ďalej žalobca preukázal trovy obhajoby za úkony zastupovanie na pojednávaní 29. 01. 2014 a 02. 04. 2014 po 134 EUR, záverečná reč obhajcu 02. 04. 2014 v sume 67 EUR, vyjadrenie k odvolaniu v sume 67 EUR a pojednávanie na krajskom súde 17. 09. 2014 v sume 67 EUR. Ku každému z uvedených úkonov patrí paušálna suma náhrad 5 x 8,04 EUR a 1 x 7,81 EUR, spolu v sume 48,01 EUR. Žalobca ďalej preukázal dňa 17. 09. 2014 v súvislosti s pojednávaním trestnej veci na krajskom súde náhradu za stratu času 32,16 EUR, cestovné v sume 16,49 EUR a hotové výdavky 12,85 EUR, všetko spolu v sume 594,78 EUR.

28. Odvolací súd žalobu v prevyšujúcej časti nad sumu 594,78 EUR až do sumy 1.445,63 EUR s prísl. zamietol, pretože žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi trovami obhajoby, vynaloženými za úkony prevzatia zastúpenia 14. 01. 2012, výsluch obvineného 24. 01. 2012 a 03. 04. 2012, návrh na vykonanie dôkazov 03. 04. 2012, spolu v sume 427,25 EUR, fakturovanej dňa 13. 08. 2012. Z úkonov a výdavkov obhajoby, ktoré boli fakturované dňa 23. 09. 2014 nepatrí žalobcovi náhrada za úkon 07. 09. 2012 výsluch - konfrontácia a úkon z 28. 09. 2012 preštudovanie spisu, ktoré boli uplatnené v sume 2 x 63,58 EUR + režijný paušál. Po podaní obžaloby nepatrí žalobcovi náhrada za úkon 07. 11. 2013 porada s obhajcom v sume 65,08 EUR + režijný paušál, ktorý úkon žalobca nepreukázal, lebo predložil iba dodatočne vyhotovené svoje čestné prehlásenia zo dňa 16. 02. 2017 (č. l. 127). Z dôvodu odročenie pojednávania dňa 07. 11. 2012 nepatrí žalobcovi náhrada presahujúca sumu 16,27 EUR. V zamietajúcej časti rozsudku žalovaná dôvodne namietala účelnosť uplatnených trov trestného konania.

29. Záverom odvolací súd dodáva, že žalovaná správne uviedla, že hoci žalobca za nezákonné rozhodnutie označil uznesenie o vznesení obvinenia, odvolací súd v posudzovanej veci považoval za rozhodujúce, že prokurátor podal obžalobu, čím zachoval nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia, ktorá bola konštatovaná v rozhodnutí súdu o oslobodení spod obžaloby. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia trestného stíhania je výsledok trestného konania, v ktorom bol žalobca spod obžaloby oslobodený a pre nepriznanie náhrady škody musia byť dané dôvody osobitného zreteľa. Argumentácia žalovanej nesmerovala k spochybneniu zodpovednosti štátu za výsledok trestného konania. Právna úprava v § 3 ods. 2 zák. 514/2003 Z. z. stanovuje imperatív nemožnosti zbavenia sa zodpovednosti za škodu, pokiaľ poškodený preukazuje škodu, ktorá mu bola spôsobená orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je až výsledok trestného konania, v ktorom bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Ak by zastavil trestné stíhanie prokurátor, potom by dôsledky nezákonného rozhodnutia nemohol znášať sám. Žalovaná mala povinnosť konať tak, aby z jej rozhodnutia škoda nevznikla. Za tejto situácie nesie prokuratúra za podanie obžaloby zodpovednosť z rovnakého dôvodu, akú možno vyvodiť z nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa. Predpokladom pasívnej legitímácie žalovaného nie je to, že prokurátor nemal možnosť nezákonné rozhodnutie vyšetrovateľa zrušiť, pretože obvinený nepodal riadny opravný prostriedok, ale právoplatné rozhodnutie súdu o oslobodení spod obžaloby, ktorým poškodený preukazuje nezákonnosť rozhodnutia, z ktorého mu škoda vznikla. Škoda uplatnená ako trovy obhajoby po podaní obžaloby je v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, na základe ktorého bola obžaloba podaná. Škoda spojená s rozhodnutím, vydaným pri výkone verejnej moci je preukázaná až oslobodzujúcim rozhodnutím súdu, preto nepodanie opravného prostriedku nemôže byť dôvodom oslobodenia sa žalovanej od zodpovednosti, ktorú podľa zákona má vzhľadom na výsledok trestného konania. Účelom zákona nie je prenášať prevenčnú povinnosť ani zodpovednosť na poškodeného, lebo prenesenie zodpovednosti by bolo v rozpore s princípom právneho štátu, ktorý je vyjadrený povinnosťou príslušných orgánov verejnej moci preukázať trestnoprávnu zodpovednosť a naopak, zodpovednosťou štátu za škodu, ak trestnoprávna zodpovednosť nebola preukázaná.

30. Výrok, ktorým krajský súd zmenil rozhodnutie o trovách na súde prvej inštancie je odôvodnený čiastočným úspechom každej strany v konaní v zmysle § 262 ods. 1, § 255 ods. 2 CSP a o trovách rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, Žalobca mal úspech v pomere 41,14 % a žalovaná 58,86 %, po započítaní pomeru úspechu a neúspechu strán bola žalovaná úspešnejšia v pomere 17,72 % (výrok III.). V takom istom pomere bola žalovaná úspešnejšia aj v odvolacom konaní, preto jej patrí pomerná náhrada odvolacích trov v rozsahu 17,72 %, (IV. výrok). Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (V. výrok).

31. Rozhodnutie bol v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bol v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP.